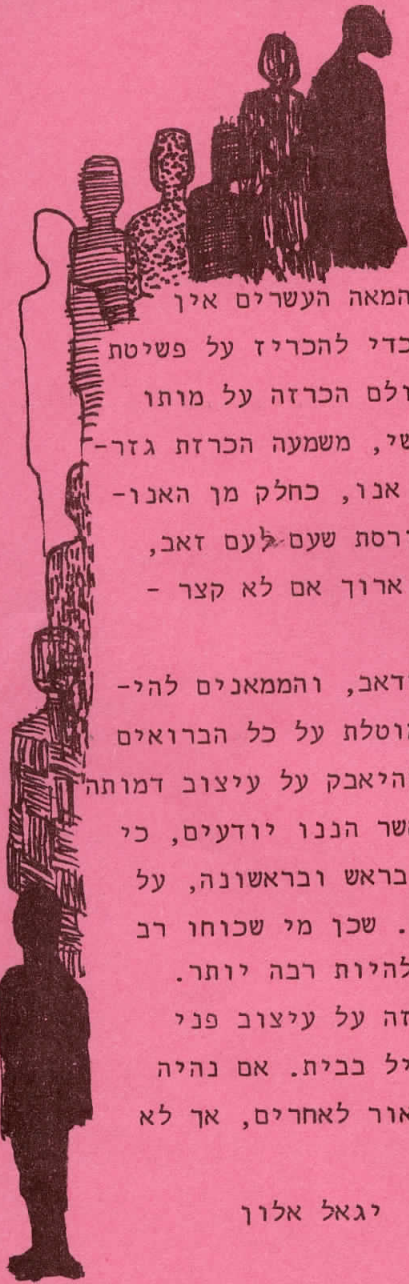

דברי הכפר

.... בשליש האחרון של המאה העשרים אין צורך בכוחות נפש רבים, כדי להכריז על פשיטת רגל מוסרית של העולם. אולם הכרזה על מותו הטוטאלי של המצפון האנושי, משמעה הכרזת גזר-דין מוות גם על מצפוננו אנו, כחלק מן האנושות. השלמה עם התורה הגורסת שעם לעם זאב, תחייב גם אותנו - לטווח ארוך אם לא קצר - ליהפך לזאבים.

כיצורי אנוש המסרבים להזדאב, והממאנים להיפרד מן החובה האנושית המוטלת על כל הברואים בצלם, אין אנו פטורים מלהיאבק על עיצוב דמותה של החברה האנושית, גם כאשר הננו יודעים, כי האחריות העיקרית מוטלת, בראש ובראשונה, על שכמן של המעצמות הגדולות. שכן מי שכוחו רב יותר, גם אחריותו חייבת להיות רבה יותר.

ככל המאבקים, גם המאבק הזה על עיצוב פני העולם בו היינו רוצים, מתחיל בבית. אם נהיה אור לעצמנו, אולי נהיה גם אור לאחרים, אך לא קודם לכן.

יגאל אלון

מספר 856

כ"ח באדר א' תשמ"ד
2.3.84

כפר הנשיא

דבר נאמר

*** מפי כתב הספורט:

קבוצת כפר הנשיא בכדורסל הביסה את קבוצת "מבוגרי עמיעד" 33:69. בנוסף לכוכבים הרגילים, קרי סולומון (30 נק') עדר (30 ריבאונדים), מרקוסון (רכז מעולם אחר) ואדלשטיין (פשוט גדול), התגלו שלוש תגליות חדשות: נעם שבלט במשחק מבריק ואבנר שהפגין משחק נוקשה, ומיקי (של עמליה) - שחקן רכש יקר, אבל מבטיח.

בכדורגל ניצחון נוסף 2:4 על בוקעתה. כתב הספורט שלנו לא הצליח להגיע למשחק. כנראה היה משחק עם קצת אלימות, אבל לא נורא. בשבוע הבא היכוננו למשחק השנה בכדורגל - נגד קרית-שמונה, קבוצה מספר 1 בליגה וכתבנו מבטיח לכם ראיון אישי עם מנהלי קבוצתנו - ישראל הדר וצביקה. אגב, לקבוצת הכדורגל שלנו הצטרפו ארבעה שחקנים חדשים: נאצר, יוניס, מחמוד ואחמד מטובא. פרטים, כאמור, בראיון המיוחד בשבוע הבא.

*** ברידג' - בתחרות בינלאומית שהתקיימה במלון מנדריין במשך שבוע ימים, בהשתתפות כ-600 שחקנים מאנגליה, הצטיינו ג'ף שטרובל והנרי שפרונג במשחק הזוגות. ג'ף, הנרי, אדי ודייב הצטיינו במשחק הרביעיות והגיעו לבין 25 הזוגות הראשונים. היתה שם נציגות רצינית של התנועה הקיבוצית ולאור הרמה הגבוהה הם לא ביישו את הפירמה.

*** השבוע המרכז בנושא עדות בבית-הספר המקומי נגמר - לרווחתם של אה-דים ולצערם של הרבה אחרים - באירוע-סיום יפה בחדר-האוכל. היו הצגות ומופעים ומאכלים פיקנטיים בסגנון העדות השונות. לא ידוע מה קיבלו ולמדו הילדים מן השבוע המרכז, אבל ברור שהמורים והמטפלות למדו הרבה, נהנו הרבה וגם התגבשו הרבה בתור צוות גדול שפועל יחד בחינוך. המשימה הבאה - פורים, הנה הוא בא!

*** בני כיתה י"א חזרו שזופים, יפים ונלהבים מטיול באיזור אילת. גדי, שיצא בתור המדריך, חזר תשוש וסיפר שהיה קשה רק בעליות - הבעיה היתה שכל היום היו עליות. כיתה י' יצאה השבוע לקאדר הזה. בכיף - - -

*** עמליה מתחתנת. גם מיקי, החבר שלה, מתחתן. הם מתחתנים בקיץ במזל טוב!!

*** אהרן לוין ויעל חברתו עברו לקיבוץ כברי לחצי שנה. בתקווה שנראה אותם הרבה גם עכשיו והרבה געגועים, כיחוד ממתן, קריו, שני, תום, נריה ענר, אתי ויגיל.

*** בערב חברתי במועדון נכתבו הרבה גלויות לבנינו כח"ל. כרגיל - לא נכחתי באירוע...

4

(מה נשמע - המשך)

*** אוסי אדלשטיין חוזר השבוע למשק מבייח שיבא. החלמה מהירה ורפואה שלמה!

*** ג'אק קרבוך שוב בעבודה - שיניים קדימה!

*** מר רזניק חזר הביתה מבית-החולים. החלמה מהירה!

*** ג'נט נמינוב שומרת הריון בבית - שמירה הדוקה וקפדנית. עוד חודש, יא מניאק!

*** דנה שפרונג-אגם חזרה הביתה מבית-החולים לאחר שחיברו לה את עצמות היד בפלטינה. תבראי מהר ותחזרי לגן שלנו.

*** מופתי נסע לחו"ל - לאירופה, לארה"ב. בשבילו זה שיעמום - הא הא - -

*** שילה בן-יהודה חזרה מארה"ב - מביקור אצל אחותה החולה. שתהיה בריאה.

*** המתנדבים נסעו לטיול לסוף שבוע! ככה סתם! השאירו אותנו עם כל העבודה וכל הכלים המלוכלכים. אין ברירה - נסדרד כמיטב יכולתנו, כפי שסד-רנית העבודה הציעה לנו.

*** ניצני אולפניסטים חדשים מגיעים לקיבוץ.

*** במשק הילדים - בקיעות, וחוף מזה התחילו להריץ את פינת המים החדשה - בריכות ונחל וצמחי מים. הברווזים והאווזים משתוללים משמחה.

שבת שלום, כל טוב, להתראות
שלכם שלומית ע.ל.

ההפת התבור

נותרו 5 שבועות למירוץ "הקפת התבור". חשבתי לנכון להכניס את חבר-רת הרצים שלנו (איפה הם בכלל?) לאוירת האירוע. כדאי כבר עכשיו להתחיל להתאמן לקראת המירוץ, שאורכו 11 ק"מ. לא רוצים לשמוע תירוצים כמו "אני לא בכושר - לא רצתי כבר חודש ימים!"

השנה שעברה היתה חלשה מאוד מבחינת השתתפותנו במירוצים ובכלל ההשתתפות היתה ירודה. אני מצפה להתעוררות השנה - שנה של אולימפיאדה!! חוף מהמירוץ המרכזי ייערכו מירוצים שונים לכל הגילים, כולל מירוץ קצר לכל המשפחה. להורים - כדאי להתחיל להקיף את המשק, אם תרצו להשתתף!

אפרסם יתר פרטים, כשיגיעו אלי. כינתיים תתאמנו ומי שחושב על השתתפות מתבקש להתקשר אלי. המירוץ ייערך בשבת, 7 באפריל.

להתראות במסלולים השונים בקירבת המשק
א ר ו י ן

י מ י ה ו ל ד ת

4.3. צחי פרנקלין

קרני פוקס

5.3. תמר וולפין

6.3. שירי בולצינסקי

ליאון ולר (נכד של כהן)

7.3. שי ויטהם

איתן משיח

ענר ניצן

8.3. מיכאל ארנברג

דרור קולינס

אנתוני הלפנד

9.3. סטיב בן-יוסף

קטי גולדברג

מיכל סגל

10.3. פרנקי גליק

י מ י נ י ש ו א י ן

5.3. איירין ונוקי שיין

7.3. אליין ואלן איסטון

סס פיסותי בארץ: גישה תשובה

כתבה זו תוכננה כתור ראיון עם דוד פרנקלין. הוא מטפל, בתוקף תפקידו, כמנהל לישכת הבריאות בצפת, בקבוצה של כ-400 אתיופים, שהגיעו למרכז הקליטה שם. תוך כדי שיחה איתו התברר לי, שגם בביתי שלי היתה "חווייה אתיופית", ואני לא ידעתי. רוב חברי המשק ודאי הכחינו בהם: גברים מכוב-דים ובנים קטנים, כולם שחומי-עור וסביבם ילדינו - מסבירים ומטפלים. אם כן, ברשותכם נספר קודם כל על קבוצה זו, השווה כעת במרכז הקליטה בקרית-שמונה, ולצפת נחזור במשך הכתבה.

"לא הרשו לבנות לבוא", מספרת שרה ד., שביזמתה הוזמנה הקבוצה. "היה יום שישי ונשים ובנות היו עסוקות מדי בהכנות לשבת".

מהילדים שלנו קיבלתי אינפורמציה נוספת: "הם נורא חמודים", אמרו הבנות, "שיחקנו איתם וערכנו פיקניק ביחד על הדשא". "יכולתם לדבר איתם?" שאלתי. "בטח!" הם השתוממו. "הם מדברים עברית?" - "לא - - - לילדים, עד גיל מסוים, יש כנראה שפה בין-לאומית. אבל לעזרת המבוגרים התלווה אל הקבוצה מתרגם, בחור אתיופי אף הוא, שכבר עלה לפני ארבע שנים.

ילדינו, כתוצאה מלימוד "הנושא המרכזי", ידעו לשאול שאלות לעניין. וכך שמעו מפי המתרגם:

הקבוצה הגיעה לקרית-שמונה לפני כ-5 חודשים, אבל את ביתם עזבו כבר לפני שלוש וחצי שנים! הם עזבו את כפרם בהסתר, בלי למכור את הרכוש (לזה היה עדר כבשים, לזה היו 30 פרות) ויצאו לדרך לסודאן, הליכה של 7 ימים. שם חיו בין חבשים, לא יהודים, כדי לא לעורר חשד. אחרי שלוש שנים ויותר של חיים ארעיים הגיעו ארצה, דרך תעלת סואץ. לא כולם הצליחו לעמוד בתלאות הדרך.

"אל תקראו לנו 'פלשים'", הם מבקשים, "כאן בארצנו אנחנו לא 'פלשים'" (שם-גנאי שכוונתו "זר" - "פולש").

הקבוצה הנמצאת בק"ש באה מאיזור מרוחק באתיופיה ולא היו בסביבה בתי-ספר. מי שרצה ויכול, מכין הבנים, למד ב"ישיבה" - מין תלמוד-תורה, שבו הכוהנים לימדו את ספרי הקודש באמהרית. עליהם ללמוד הרבה בכל השטחים, כדי להתאקלם בחברה הישראלית, וגופים שונים באים לעזור. המקשרים העיק-ריים הם המכובדים, שסמכותם עוד מוכרת מהכפר. נשי ק"ש מדריכות בהלכות-בית - גאז, חשמל, מים זורמים, איך ומה לקנות בסופר-מרקט - כל אלה צריכים הסברה ולימוד. לצורה זו של קליטה קוראים בימינו "סומכות".

רבנים באים לכל משפחה ומלמדים הלכות-יהדות. הגברים עוברים "חידוש הברית". גם הסבה מקצועית מתוכננת בשבילם, למקצועות הנגרות והמסגרות.

הילדים לומדים בינתיים כולם ביחד בכיתה מיוחדת, עד שיוכלו להשתלב בכיתות לפי גילם. לא פשוט.

כך סבור גם דוד פ. "מבחינתי, כחינת משרד הבריאות, הם בהחלט קבוצה חריגה וידענו, מנסיון מקומות אחרים, שעם בואם יתעוררו בעיות בריאות מיו-חדות ומסובכות. בכל הקשור לבריאותם אני המפקח והמתאם בין האתיופים לבין

(כיסופי גאולה - המשך)

בית-החולים, קופת-חולים וכו'.

הם הגיעו למרכז-הקליטה בדצמבר, כמעט בלי התראה מוקדמת. כולם נבדקו מיד בקו"ח ונתגלו אצל רבים מהם מחלות, שבחלקן אינן ידועות בארץ ובחלקן כבר הודברו כאן. אנשי הקבוצה הזאת גרו קרוב לעיר הבירה וחלקם הגדול מדבר אנגלית בסיסית. אבל התנאים היו פרימיטיביים וטיפול מונע כנראה לא מוכר שם. נוסף לזה האנשים היו בדרך הרבה זמן והגיעו ארצה כשמצב בריאותם די ירוד. גם לא בדקו אותם מיד עם הגיעם ארצה. רובם סובלים ממלריה ודוד ממש משתומם על הגיון המוסדות, ששולחים אותם דווקא לאיזור הגליל, שכידוע היה נגוע מלריה לפני זמן לא רב. ואם מתעופף עדיין איזה יתושון מסוג אנופלס, אוי ואבוי לנו! אם האנשים היו נקלטים באיזור אחר, היה אפשר לוותר על תהליך הטיפול המונע המייגע, שעליהם לעבור כאן. גם האקלים בצפת במיוחד לא מתאים להם. מזל שהיה לנו חורף לא קשה, אומר דוד. בקשר למחלה אחרת - בילהרציה - אין סכנה לבריאות הציבור, כי החילזון שמפיץ אותה לא חי כאן.

מיד עם אבחון מחלה מסוימת מתחילים בטיפול ובית-החולים מתמודד עם בעיות חדשות. מה עושים, כשחולה שחפת מחליף מיטות עם חולה שסובל מתול-עים, בלי להודיע לאף אחד, כי לא ברור לו שמיטה מסוימת מיועדת לאדם מסויים? השחפת אף היא מחלה נפוצה, שלמזלנו אפשר בימינו לרפא אותה. השבוע הגיעה אחות אתיופית מנצר-סרני, והיא בוודאי תעזור לישר את ההדורים.

יש צורך דחוף בלימוד היגיינה אישית, אחרת אורבת סכנה להפצת התולעים, שמהן סובלת רוב הקבוצה.

להפתעתי מספר דוד, שהמשפחות אינן מרובות ילדים, למרות שנהוג שהבנות מתחתנות בגיל 15-16. הסיבה היא כנראה בתמותת תינוקות גבוהה מאוד.

לסיום - ולהקל על המועקה שגם אתם בוודאי מרגישים לשמע התיאור הזה - עוד כמה "עדויות חיות".

שלומית מספרת על הביקור במשק הילדים:

"הם מאוד נהנו. ראיתי שהם הרגישו שסוף סוף הם פוגשים במשהו שהכירו עוד בחייהם שם" - - -

כל המטפלים בעליה ציונית זאת טוענים שהאנשים לומדים ומסתגלים מהר (הקליטה החברתית - זה כבר סיפור אחר).

על זמן גלותם מהארץ יש גם ביניהם כמה גירסאות:

תקופת חורבן בית ראשון, כשהנביא ירמיהו ירד מצרימה.

תקופת שלמה המלך ומלכת שבא, כשהיה סחר ער בין חבש לישראל.

עם ייחוס כזה, אין פלא שהם קצת שונים מאיתנו.

א ג ה

בנינו לבן צבי

לשיבת המרכז

היתה זאת ישיבה עצובה, מהורהרת, שקטה, מופנמת ומודאגת. בשקט מתוח הקשיבו כל הנציגים לדברי אחד המזכירים, אלי זמיר, שהתייחסו לפרשת יעקב לוינסון ז"ל. בגמר דבריו איש לא שאל שאלה, לא ביקשו רשות הדיבור ולא הציעו הצעות לסדר-היום. דומני שכל באי המרכז עשו חשבון-גפש אישי והעמידו אי-אלה שאלות, שמתו שהוא יצטרכו למצוא מענה:

מה' לו לחבר מפלגה מן השורה וכל המנגנון המסובב של "שמור לי ושמור

לך"

מי ערב למעשיהם ולדבריהם של חברי הכנסת, חברי התק"ם, ולמי הם מוסרים דין-וחשבון ומתי ?

מה' לו לפועל הפשוט, שאינו יכול "לגמור את החודש" ולהסתדרות, לחברת העובדים, לבנק הפועלים? ומה בין המיוחסים והחזקים - הטייסים, מהנדסי חברת החשמל, הרופאים - למוסדות אלה, ועוד יותר חשוב - לפועל הפשוט?

איך ניתן לשמור על טוהר המידות ועל מוסריות גם בפרוזדורי בית המפלגה ובקומה העליונה של בית הועד הפועל ?

ובאשר לדברים אשר עוד ייאמרו בגמר השיכעה של יעקב לוינסון ז"ל, אוסיף רק מחשבה זו: יש יותר מדי אנשים שעל קבריהם כתוב "אהבוני חברי כל עוד הצלחתי, אבל ברמז הראשון של האשמה התנדפו כעלים ברוח!"

על חיסול העבודה השכירה במפעלי קיבוצים

כל אחד נגד התופעה, כל אחד בעד הערך הקיבוצי של עבודה עצמית ואי-ניצול הזולת. אבל יש שמציירים תמונה קודרת.

בתקופה בה גדלה האבטלה במיוחד בעיירות הפיתוח ו"המיתון המבוקר" רובץ לפתח, מי יכול לפטר את פועליו השכירים, אף אם יתן להם פיצויים הגונים מאוד?! מי אומר שלנצל עבודת מתנדבים, רובם לא יהודים, כשר - ולפטר פועלים יהודיים כשר למהדרין?

וקם איש עמק הירדן, שזיהה את עצמו כרכז שיכבת הנעורים, ואמר: "המתנדבים הם אחד האסונות הגדולים שפגעו בקיבוץ. מי לא מכיר את מצוקתם של הורים, שבניהם, בנותיהם קשרו את חייהם עם מתנדבים וירדו לדנמרק, לשוודיה, לגרמניה... והנורמות של המתנדבים הופכות לנורמות של נערינו, כי הם חיים בתוכנו. ואילו הפועל השכיר הולך לביתו ואינו משפיע לטוב או לרע על חברת הבנים..." ספק אם היה מי שהיה יכול לשלול את דבריו.

בנינו והצבא

תוכנית "מוקד" שהתייחסה לבן הקיבוץ בצה"ל ונטייתו לעשות את עצמו "ראש קטן", במיוחד בנוגע להתנדבות לקצונה, היתה שטחית למדי וניסתה לצייר תמונה בשחור-לבן, בלי גוונים אחרים: הקיבוצניקים הצעירים, המת-לבטים מול הנוער הציוני הלומד בבית-ספר דנציגר בקרית שמונה. אבל איש אינו מערער על עובדה סטטיסטית אחת: מספר בני הקיבוץ ההולכים לקצונה

(בינינו לבין עצמנו - המשך)

הוא 50% מאלה שהלכו לפני מעט שנים. האם הסיבה היא עוד שנת שירות, הנד-רשת מקצין-קבע? האם הסיבה היא פחד מפני מוות, כי אחוז הקצינים שנפלו במערכות ישראל הוא גבוה הרבה מן הנופלים בדרגים הנמוכים יותר? האם הסיבה היא, שהממשלה הזאת הפכה את צה"ל לצבא כלבוש/צבא מדכא/צבא שקיים בו יחס של איפה ואיפה/ ועוד?

ברצוני לנסות לקבוע אי-אלו מוסכמות:

המוות פחות ברור מאשר היה. כיום רקטת R.P.G., המופעלת מאחורי גדרות אבן או חומר נפץ בצידי הכביש שמופעל ממרחק, אינם מבדילים בין סגן לסמל, טוראי סדיר וטוראי מילואים, בן תשע-עשרה או בן שלושים או ארבעים שהוא מפרנסם של אישה וילדים. שק"מיסט ואפסנאי, ש"ג ונהג בתוך שיירה אינם פגי-עים פחות מחיילי גולני. ואם הפחד הוא בעוכרינו, מוטב שנשב בבית, כי יש הגוועים באוטובוסים, בתחנות "אגד", בחנויות...

הצבא שלנו, והוא שלנו וחיוב להיות אחר מכל צבא בעולם, תלוי מקצועית ומוסרית כאלה שמשרתים בו ובאלה שמנהיגים בו. אם מה שכל אחד אומר כאקסיו-מה - שצה"ל טוב תלוי בבני קיבוצים ביחידות מובחרות ובקצונה - עדיין תופש, אזי על כל קיבוץ לומר לבניו, שהיותו קיבוצניק או בן קיבוץ מחייב אותו באחריות, כי כך היה מאז ומתמיד בקיבוץ.

צה"ל טוב ומוסרי יהיה כזה, גם כשממשלה זאת בשלטון. אדרבא, קצינים בעלי מצפון, שלא שונאים ערבים אוטומטית, ישנו הרבה מן המקובל היום. ובאשר לעוד שנת שירות - הקיבוץ של ימינו נכשל בחינוך בניו, בין היתר, מפני שאינו מטיל אחריות ולא דורש או מחייב את בניו לשום מעשה שטומן בחובו ויתור על ה"אני והמגיע לי".

פכים קטנים

* יונתן סטיל מספר, שבמילואים - אחרי שיחה סתמית עם מילואימניק שהיה חדש ביחידתו - אמר לו האיש, שהוא עובד בתעשייה האווירית. יונתן השיב שאף הוא עובד במפעל שעושה עבודה בשביל התעשייה האווירית. המילואימניק שאל את יונתן במה הוא עובד וכשנודע לו שהוא עובד בבית-יציקה לחמור, אמר לו: "תצטרפו להתחרות קשה, כדי להגיע לרמה המקצועית של 'הבונים'".

* ביום שני השבוע ערכנו קונצרט - אותה התוכנית שניגנו בבית לפני כמה שבועות - לילדי מחניים. הם, וכמה הורים והורי הורים, הקשיבו קשב רב גם ליצירות שניגנו וגם לדברי ההסבר שהיו על אודות באך, מוצרט וויוולדי. בגמר הקונצרט ניגש אלי בן קטן ואמר: "מאוד נהניתי מן הקונצרט". וכששאלתי אותו, האם הוא מנגן, הוא ענה: "אני רוצה, אבל בינתיים אין לנו מספיק גיטרות". קהל נפלא הוא ילדי מחניים.

* נכנסנו למועדון המערך בצפת (שאגב, נמצא מול מרכז הליכוד שמעבר לכביש) ↵

(בינינו לבין עצמנו - סוף)

כי בחוץ התנוססה מודעה: תערוכת תחביבים. נשאלו מעט תחביבים, כי רובם נמכרו, אבל התרשמנו מעבודת-היד - רקמות גובלין של חברות מועדון הקשישים של צפת. יצירות מלאות חן וחיות היו תלויות על הקיר ומתחתן ציון השם והגיל. נהנינו מעבודות בנות 85 ו-82 והצוציקית היתה בת 78. נראה שההשראה באה עם הזיקנה. יש עוד תקווה.

* שמתם לב ששר החינוך סוף סוף שומע בקולי ושוקל כיטול בחינות הבגרות? הסיבה שלו היא אי-יכולת משרדו ובוחניו לגמור את כדיקת בחינות הבגרות לא רק של השנה שחלפה, אלא של כמה שנים אחרנית. יש גם תלמידים עירוניים לא מעטים, שאומרים שאבד הכלח על בחינות מיושנות אלו. יבוא יום כשאחר-נים שיתבעו משר החינוך לא לבטל את בחינות הבגרות יהיו כתי-ספר קיבוציים, כי אחרת "לא תהיה שום מוטיבציה לימודית לתלמידינו". איך נפלו גיבורים? פעם הובלנו את המדינה בחינוך, מחר נהיה המבצר האחרון של בחינות אנאכרו-ניסטיות.

* דני פורסטר שביקש מחברים בכל הגילים למלא שאלונים שיסייעו לעבודת הגמר שלו, אמר לי שנענו לבקשתו בעיקר הוותיקים. האם השכבות האחרות שאננים או סתם אנאלפביתים?

* הוועדה לקידום האישה בקיבוץ מחתה על הפרסומת שנתנו בטור זה לשיטת ה-OPP, הרי הוא אום-פה-פה. טענו שזה מבוסס על עולם גברי אימפריאליסטי (פה=PA=אבא=בדרך כלל זכר). ביקשו ממני לציין שטריינינג עוד יותר טוב (כולל עינויים והשפלות) הוא אם-מה-מה - OMM (מה=MA=אמא=אישה אוהבת, עצמאית, פקחית. סליחה.

א ר י ק

אני כועסת.

עברו כבר שבועיים. חשבתי שזה יעזור לי להירגע. הזמן, אני מתכוונת, אבל אני עדיין מרגישה את הכעס, העלבון והכאב זורמים בכל גופי ופורצים החוצה דרך האצבעות.

ממה להתחיל? לספר כמה השתוקקתי אליך כל חיי? כמה רציתי שתהיה רק שלי? או מאותו רגע שגיליתי שאתה אינך? כשכל הרגשות שתיארתי קודם עמדו להתפרץ ולפגוע בכל מי או מה שעמד בקירבת מקום - אז, כשגיליתי שלקחו לי אותך? ואיני יודעת מה הרגיש אותי יותר אז, באותו רגע - זה שלא היית? או אולי המחשבה על ידיים זרות הנוגעות ומפשפשות בך, אתה שהיית רק שלי? אינני מוצאת את המילים לתאר את המאמץ שהשקעתי בשיפוצך, אז כשקיבלתי אותך, כשהסתבר לי שמכרו לי אותך פגום ונאלצנו לבקר אצל דאגלס כמה וכמה פעמים עד שהשבנו לך את יכולתך המקורית לנגן ולהנעים. ודווקא ברגע שהיית ממש מושלם באו אל תוך בית-הילדים, שם שכנת לבטח כבתוך ביתך, ולקחו לי אותך.

אנא שוב אלי, טרנזיסטור קטן ונחמד. אתה שלי אחרי הכל, אל תשכח.

שלך - שושי ק.

(פעוטון יסמין, זה החדש)

מחקרים מחכמיים

UNIVERSITY OF HAIFA

אוניברסיטת חיפה

המרכז האוניברסיטאי הקיבוצי • המכון לחקר ולימוד הקיבוץ והרעיון השיתופי
The University Centre of the Kibbutz • The Institute for Research of the Kibbutz and the Cooperative Idea

שלוש מאות מלה על:

ההשכלה הגבוהה בקיבוץ: השקעה או הוצאת צריכה מתוך מחקרי המכון לחקר הקיבוץ

במשך העשור האחרון מקצים הקיבוצים לחבריהם בין 3,500 ל-4,000 שנות לימוד מידי שנה. ההוצאות הכרוכות בלימודים אלו הן גבוהות ביותר כיוון שהן כוללות את ההוצאות הישירות (שכר לימוד, נסיעות, אשל, הוצאות לימודים, דירה וכו') וגם הוצאות לקיבוץ בגין הפסד הכנסה אפשרי מעבודת הלומד בביתו. שאלה המתעוררת בהקשר זה, היא האם הוצאות אלו הן מסוג ההשקעה שיש עמה תשואה עתידית לקיבוץ או אולי אין הן אלא סעיף נוסף בתחום הוצאות הצריכה.

כמה מחקרים שנערכו במשך העשור האחרון על ידי חוקרי המכון לחקר הקיבוץ וכן על ידי חוקרים אחרים מרמזים על תשובה לשאלה זאת: במחקר אחד נמצא כי ככל שמרכז ענף או מפעל הוא בעל הכשרה ארוכה יותר כן גדלה ההסתברות כי פעילותו בתפקיד תהיה מוצלחת יותר. במחקר אחד התברר כי קיים קשר חיובי בין "מלאי ההשכלה המקצועית" הקיים במוסדות המשק המרכזיים (כלומר, מספר החברים שקיבלו הכשרה ארוכה) לבין הצלחתו הכלכלית של הקיבוץ. במחקר נוסף שהקיף כ-40 קיבוצים וסקר את כל חבריהם שלמדו לימודים על-תיכוניים של שנה ומעלה, נמצא כי קיים קשר חיובי בין מספר (ושיעור) הלומדים בתחומים של עבודה, מינהל וכלכלה לבין הצלחתו הכלכלית של הקיבוץ. יחד עם זאת נמצא כי ככל שגדל מספר ושיעור הלומדים בכל הנושאים כן היה חיובי יותר מצבו של הקיבוץ בתחום הקליטה של בניו. כמו כן הצביעו כמה מחקרים על כך כי בוגרי לימודים ארוכים בקיבוץ מרוצים יותר מממוצע האוכלוסיה מעבודתם ומחיהם בקיבוץ. מעורבים יותר במרכז הפעיל בקיבוץ, הינם בעלי מעורבות עמדתית גבוהה יותר בחיי הקיבוץ והינם בעלי יציבות חברתית גבוהה יותר בקיבוץ.

ממצאי המחקרים המסוכמים כאן, מצביעים, אם כן, כולם על "הכדאיות" של השקעה בהשכלה גבוהה הן מנקודת ראות הקיבוץ והן מנקודת ראות הפרט הלומד. אך המחקרים גם מרמזים על התנאים שבהם ההוצאה ללימודים ארוכים היא השקעה ולא הוצאת צריכה: (א) תנאים בהם קיימת התאמה בין נושאי הלימוד ונושאי הפעילות שלאחריה; (ב) מצבים בהם מספר הלומדים בתחום נתון (כלכלי, הנדסי, מקצועי, חברתי וכו') עובר סף של מסה קריטית כך שבוגרי הלימודים בתחום כזה יכולים לתמוך אחד במישנהו בעת פעילותם.

(א.ל.)

הבדירות

לאבישי ויאיר שלום. אני שמח להשיב לכם כידידים, ולא כמחפשים ויכוח לשמו.

ראשית אתיחס לזורק הרימון - אמנם מסכים אני כי הרימון כוון ונזרק לעבר 'שלום עכשיו', אך בטוח אני כי לא מנחם בגין ולא אריק שרון נתנו הפקודה לכך. ולכן איני מסכים להאשמות שהוטחו כלפיהם. שנית, אני עדיין מאמין באי-שפיות דעתו של זורק הרימון.

באשר לאלימות, איני מכיר הרבה אלימים העומדים באמצע הדרך ומשליכים אבנים כלפי עוברי-אורח תמימים.

ליבוי היצרים, תוך שימוש במילים 'רוצחים', 'פאשיסטים', לא סייע להרגעת האווירה. אי-אפשר להשתמש בכל "המילים היפות" הקיימות, מתוך רצון להעליב ולהשפיל את המחנה השני, ולצפות שהוא יושב בשקט. האחריות במקרים אלה אינה על צד אחד בלבד.

לטענתי, מי שאחראי ורציני יותר חייב להפסיק את ההתכתשות הנוראה, אפילו במחיר של חוסר תגובה וכאיילו הפסד והתקפלות. ויתור ושתיקה אינם תמיד סימן לחולשה, במקרים רבים זו חוכמה.

זריקת הרימון ומותו של אמיל גרינצווייג גרמו לי לשתיקה ממושכת ולסף בכי. נמנעתי מהבעת דיעות והשלכת אשמות כלפי מחנה כלשהו. וזאת משום הרגשת החובה להיות זהיר, ע"מ להימנע מליבוי האש מחדש והטלת אשמות כלפי הלא-אשמים. חבל ש'שלום עכשיו' לא הבינו זאת.

הפגנות הן אמנם חלק מהדימוקרטיה, אך גם ההחלטה להימנע מהפגנה או מתי והיכן להפגין, גם היא חלק מהדימוקרטיה.

ולך, יאיר - איני תמים לחשוב שהקונסנזוס הוא העיקר (ולכן לא השתמשתי בו באותו טיעון אימפוטנטי). ישנם דברים החשובים יותר מקונסנזוס, והם הכבוד ההדדי, בקבלה ורצון להבין שקיימים אנשים החושבים אחרת ממני. איני יכול לשפוט אדם מבלי לנסות להבין ולקבלו תחילה, גם אם לא אסכים איתו בהמשך. לשפוט ע"פ סממנים חיצוניים או דיעות קדומות (כמו 'ליכוד-ניק', 'גוש אמונים', 'תושב עיירת פיתוח' וכו'...) זה לא הוגן.

איני מזדהה עם חלק גדול ממעשי הממשלה, אך אין לי ספק שהם נעשו מתוך אמונה אמיתית שזה מה שצריך היה לעשות. איני מקבל את הגישה, הטוענת שאנו קורבנות של צמאי-דם, פאשיסטים ומטורפים. התוצאות הן אמנם עגומות, אך לא הכוונות.

איני מבקש רחמנות והבנה כלפי הממשלה, אך אני דורש התנהגות אחראית במסגרת הדימוקרטיה. הפגנות כן, אי-הסכמה כן, אך רק כנגד העושים ולא כוחריהם. ובדרך אחראית במילים מדודות, ולא בעלבונות והשפלות הגורמות עלבון לדימוקרטיה.

גם חלק לא מבוטל מבוחרי ה'ליכוד' אינו שלם עם מעשי הממשלה, ולכן חשוב לשמור על יחס הוגן כלפיהם ואולי ע"י כך להצליח לשנות איתם יחד.

לבסוף: כדאי לחפש אפיקים של בנייה במישורים לאומיים חברתיים, ע"מ לחזק את האחדות ולא האחידות. "למרות שאיני חושב כמוך, אני מוכל להתקרב אליך ולחיות איתך יחד" - זה צריך להיות המסר. ואז נמצא דרכים נבונות

(הבהרות - המשך)

יותר לחיות עם המחלוקות

ולך, ג'ורג', אני מצטער לאכזב אותך. למרות שאני מורה, אינני מתבייש באף מילה שכתבתי ולצערך אף מאמין בהן בכל מאודי.

ג ר ו נ ר

הודעה מהמכבסה

בכוונתנו בשבועות הבאים להתחיל שוב לקבל וילונות לכביסה. כדי לאפשר לנו להתגבר על כמות העבודה שהצטברה בחודשים שלא קיבלנו וילונות לכביסה, נעבוד לפי שיטה שונה. להלן פרטי השיטה:

1. לפי נוחיותך אתה מביא את הוילונות למכבסה.
2. נכבס את הוילונות בערך באותו סדר שנקבל אותם.
3. בוקר אחד תמצא בתא הדואר שלך פתק המודיע: הוילונות מכובסים ונמצאים במכבסה.
4. עליך לבוא באותו יום לקחת את הוילונות, מפני שהמקום לתליית וילונות במיתקנים שלנו הוא מצומצם. אין אפשרות להמשיך לכבס וילונות אחרים עד שהמיתקנים מרוקנים.
5. וילונות שנשארים אחרי יומיים יקופלו, כדי לפנות מקום.

להתראות

צוות המכבסה

יום ב' 5.3. בשעה 21.00 תתקיים

הרצאה בנושא תכנון המשפחה
(כולל מרווחים בין לידות, הנקה וכו')

מפי ד"ר אורי לוי

לכל המעוניינים,

כיבוד יוגש לפני ההרצאה,

תודה ותזכורת: תודה לכל החברים (רובם ותיקים) שכבר ענו על השאלון שלי ותזכורת לכל אלה שעדיין לא החזירו אותו. חסרים לי לפחות 40, כדי להתחיל את העבודה.

תודה על שיתוף הפעולה - דני פורסטר

ספרים חדשים שהתקבלו לספריה בחודש ינואר

ק. וונגייט	הסירנות של טיטאן	זמורה	רומן
ג. לוראס	האימפריה מכה שנית	שלגי	מדע בדיוני
מ. לאנד-פוס	חורבה אדומה ומכוערת בווניס אמריקה	מעריב	רומן
ס. איזנברג	מסע לפירדאן	משרד הבטחון	ביוגרפיה
מ. אורן	ספר החיים ספר המתים	כנרת	"
ג. בראון	קרח ירוק	מודן	רומן
א. לה גויז	העולם כיער	זמורה	מדע בדיוני
חורשאית	הצברית	המחברת	סיפורים
ס. בקט	3 מחזות	אור-עם	
מ. רובין	הקשר הצרפתי	תמוז	סמים
ק. אישיגורו	נוף גבעת חיווה	מעריב	רומן
ב. מור	הפיתוי של איילין יוז	"	"
א. אפלפלד	הכותונת והפסים	הקיבוץ	"
נ. גורדימר	המשפחה של יולי	כתר	"
י. וסרמן	פרשת מאוריציז	עם עובד	"
א. קרישק	הקיץ בו חזרנו	רשפים	"
ג. צ'יבר	הוי איזה גן-עדן	כדים	"
ה. בורקו	יומנה של בת מאומצת	עלומים	ביוגרפיה
צ. לניר	פגישות ברשדיה	דביר	מזרח תיכון
א. טורגניב	קץ אצילים	עם עובד	רומן
ג. פאולס	האספן	מעריב	"
ו. סטיוורן	הוידויים של נט טרנר	"	"
מאסן קונגר	התפתחות הילד ואישיותו	לדורי	חינוך
נ. ברודסקי	שיטות לשיפור הזיכרון	אידאר	פסיכולוגיה
ש. צמח	סיפור חי	דביר	ביוגרפיה
ק. ריאואה	בת-טיפוחים	מעריב	רומן
ע. המנחם	הגות במקרא	עם עובד	מקרא
מ. תלמי	יפו סבאבה	מעריב	רומן
א. צורף	יוסף מישנה למלך במצרים	"	"

חדש בספריית העיון

ח. אבירי	אלגברה	מישלב
י. פוקס	אנתולוגיה ספרותית	"
לצרוס	דוגמאות לתרגילים במכניקה	הטכניון
י. ונקרט	האיסלאם	משרד הבטחון
ד. פלוסר	תפוצות ישראל - אנטישמיות עכשיו	היסטוריה יהודית
י. ואלך	ספר יוסיפון	כרמל
	אטלס כרמל - עשור שלישי	

נכחו: מכאל ד', אירית ב"ח, הרי ל', איבן ל', יענקל מ', יוסי כ', ברוך כ', גדי ע', ג'נט ג', מכאל כ', רימונד ג', נתן ב', יאיר ד', אורי א'.
מוזמנים: צפורה ס'.

1. הישיבה נפתחה במילות פרידה לחברים שסיימו תפקידם.

2. המפעל - דו"ח תמחירי לשנת תשמ"ג

צפורה ס' הביאה בפני חברי הוועדה הסבר מקיף על התוצאות התמחיריות של מפעל הבונים על כל שלוחותיו. הדו"ח מלמד על שיפור ניכר ברווחיות של מחלקת הפיטינגים, כתוצאה מהגברת ההזמנות ויעול ביצור. גידול רציני במחלקת הברזים בעקבות הרחבת סל ההזמנות, במיוחד בארץ. וועדת המשק הביעה דאגה נוכח העובדה שהוצאת מחלקת הפיטינגים לשלוחה החדשה, עלולה להביא לירידה ניכרת ברווחיות של המפעל. הוסכם כי יש לנקוט בצעדים מתאימים באמצעות הנהלת המפעל להגברת הרווחיות של יתר המחלקות.

3. דו"ח פעילות משקית בתשמ"ג

מרכז המשק הביא בפני הוועדה דו"ח מפורט על הפעילות המשקית בתשמ"ג בהשוואה לתוכנית. הדו"ח מורה כי הפעילות המשקית בתשמ"ג נסתיימה ברווח לפני ההפחחות. יחד עם זאת, צווינה העובדה שבשני ענפים עדיין קיימות בעיות רציניות הזקוקות לטיפול, בכדי להגיע לרווחיות הרצויה. המדובר בענף הצאן וענף הלול. כידוע, ענף הצאן נמצא עדיין בתהליכי פיתוח. הסיבה העיקרית לחוסר ההכנסות בענף נעוצה בעובדה שלא הגענו לאחוז ההמלטות המתוכננות. כמו כן, חלה ירידה בביקוש של טליות לגידול עקב מצב שוק הבשר בארץ. הוחלט לקיים דיון מיוחד בתמחיר של הענף, במטרה לבחון דרכים לשיפור הרווחיות. בענף הלול, התברר, שחלה הגזמה בתכנון בצפיות לכמות הטונות שניתן לייצר במבנים הקיימים. במשך השנה נאלצנו לפסול מבנים מסויימים אשר צימצמו את כושר היצור, למרות, שלא היו מגבלות במכסות המקובלות כיום. השנה ידוע לנו כי לא נוכל לייצר מעל המכסה המגיעה ל- 600 טון. הדבר יחייב אותנו לצמצם בתכנון. נוסף על כך, ההתייקרות המתמדת של המזון והורדת הסובסידיות ע"י הממשלה, גורמים להצטברות מחסנים גדולים וצמצום בדרישה לפטימים. גם בענף זה יתקיים דיון מיוחד בתוצאות תמחיריות.

4. הרחבת חדר האוכל

סוכם לאמץ את החלטת המזכירות להמליץ בפני האסיפה לגשת לתכנון מידי של תוכנית הרחבת חדר האוכל, כולל המטבח, ולהקציב לשם כך סכום של 50,000 דולר בתוכנית ההשקעות לשנת תשמ"ד.

28.2.84

דו"ח משיבת וועדת כח - אדם

נכחו: איבן ל', מכאל ד', שרה ד', אירית ב"ח, לס ג', ארווין ק', דודיק פ', יניתה נ'.
מוזמנים: איזק פ', שמעון פ'.

איזק פ' - איזק ביקש להסביר לוועדה את בקשתו להשתחרר מעבודתו בענף הבנין. לפני שלוש שנים הסכים איזק להכנס לענף לתקופה של ששה חודשים ומאז לא הצליח לצאת. הדיון יסוכם בישיבה קרובה בנוכחות אלק.

אריק א' - סוכם להענות לבקשת התק"ם לאפשר לאריק 4 - 5 ימי פעילות בחודש, במטרה להקים חוג ליהדות באיזור. תחילת הפעילות תלויה בעבודה במפעל.

אירנה ר' - אירנה תחל לעבוד במחלקת הרכבת הברזים במפעל לתקופה של מספר חודשים, כחלק מהסבב שלה כנקלטת.

יתר הנושאים שנדונו בישיבה (אקונומיה, צוותי עבודה בענפי החקלאות), טרם סוכמו.

PARENTS PAGE

2nd March, 1984

++ WHAT ' S NEW ?? ++ *****

- ++ **MAZAL TOV** to Amalia Gershman and Mickey who plan to be married in the summer. ++
- ++ Aharon Levin and Yael, his girlfriend, have moved to Kibbutz Cabri (Yael's home) for six months. We will miss them, but of course wish them all the best and hope to see them back on Kfar Hanassi before long. ++
- ++ Last week about 600 people participated in a National Bridge competition at the Mandarin Hotel in Tel Aviv. From Kfar Hanassi there were about 7 participants. Jeff and Henry did very well in the pairs and Dave and Eddie together with another couple came in amongst the first 25. Kol Hacavod!! ++
- ++ The youngsters from Kitat Hayovel returned sunburned, happy tired and dirty from their 8 days down South. Gadi Amit, who accompanied them, returned exhausted but said that they all had a great time. The hard parts of the trip were the climbs and the problem was that every day they had to climb!! ++
- ++ Welcome home to Ossy, also to Mr Reznik, Janet Nemenoff and Dana. To all of them a very speedy recovery.
- ++ Mufti is overseas on Factory business, in the United States and Europe. Jack Golan is in France. I'm sure I wrote last week that he was home! ++
Sheila is back from visiting her sister in America.
- ++ It's good to see Jack Carabok at work again. ++
- ++ The childrens' week of learning about "Communities in Israel" ended on Monday with a show in the Dining-room, followed by various delicacies of the different communities. It was all very tasty and all made by the children in their separate groups. We're not sure how much the children learned during the week, but we know for certain that the teachers and metaplot learnt a lot and a good and educational time was had by all. ++

- ++ And finally, the sports news. A fantastic Basketball victory against Amiad last week - 69:33 ! ++
And another victory in Football - 4:2

++ **SHABBAT SHALOM** ++

_